

Vrije Universiteit Brussel
Master in de communicatiewetenschappen
(master)

10 maart 2008

Inhoud

1	Samenvattende conclusie	3
2	Besluit	4
3	Werkwijze en verantwoording	5
	3.1 Evaluatieorgaan en visitatiecommissie	5
	3.2 Werkwijze	5
	3.3 Domeinspecifiek referentiekader	6
	3.4 Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie	7
4	Opleiding	9
5	Beoordeling	10
	5.1 Doelstellingen opleiding	10
	5.2 Programma	11
	5.3 Inzet personeel	12
	5.4 Voorzieningen	13
	5.5 Interne kwaliteitszorg	14
	5.6 Resultaten	15
6	Oordelen visitatiecommissie	16
7	Oordelen NVAO	17
8	Opmerkingen en bezwaren van instelling	18

1 Samenvattende conclusie

Bij brief van 14 december 2007 heeft de Vrije Universiteit Brussel (VUB) bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) een aanvraag tot accreditatie ingediend voor de opleiding Master in de communicatiewetenschappen (master), steunend op een visitatierapport uitgevoerd door de Vlaamse Interuniversitaire Raad (hierna VLIR). De aanvraag is ontvangen op 19 december 2007.

Procedurele eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De visitatiecommissie heeft het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door het evaluatieorgaan;
- Het referentiekader gehanteerd door de visitatiecommissie bevat alle onderwerpen en facetten van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO (accreditatiekader) inclusief een domeinspecifieke vertaling. De facetten worden wel in een afwijkende volgorde behandeld;
- De visitatiecommissie heeft de beslisregels beschreven in het accreditatiekader adequaat toegepast;
- De gevolgde procedure is in overeenstemming met het toetsingskader voor de werkwijze van de VLIR en VLHORA als evaluatieorgaan of de erkenningsregeling van andere evaluatieorganen.

Inhoudelijke eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het oordeel van de visitatiecommissie over de kwaliteit van de opleiding is mede gebaseerd op een vergelijking met verwante opleidingen en zo mogelijk internationaal gehanteerde normen voor opleidingen in het relevante domein;
- In het visitatierapport vastgesteld door de visitatiecommissie, is voldoende gemotiveerd waarom de opleiding al dan niet aan de criteria van het beoordelingskader (hoofdstuk 2) voldoet zodat voldoende generieke kwaliteitswaarborgen voorhanden zijn. Het visitatierapport behandelt minimaal de zes in het accreditatiekader genoemde onderwerpen, waarbij per onderwerp aan alle facetten aandacht wordt besteed. Voor ieder facet is een oordeel gegeven op de vierpuntsschaal op basis waarvan per onderwerp een oordeel volgt. De oordelen zijn onderbouwd met feiten en analyses. Het visitatierapport wordt afgesloten met een samenvattend oordeel over de opleiding;
- Het visitatierapport geeft inzicht in de kwaliteit van de visitatiecommissie. Het visitatierapport bevat informatie over de omvang en de samenstelling van de visitatiecommissie, en over haar onafhankelijkheid, deskundigheid en gezaghebbendheid.

2 Besluit

betreffende de accreditatie van de Master in de communicatiewetenschappen (master) van de Vrije Universiteit Brussel.

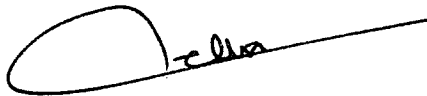
De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Master in de communicatiewetenschappen (master) van de Vrije Universiteit Brussel goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen, georganiseerd te Brussel.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2008-2009 tot en met het einde van het academiejaar 2015-2016.

Den Haag, 10 maart 2008

Voor de NVAO,

Guy Aelterman
Bestuurder NVAO

3 Werkwijze en verantwoording

Bij brief van 14 december 2007 heeft de VUB bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) een aanvraag tot accreditatie ingediend voor de opleiding Master in de communicatiewetenschappen (master). De aanvraag is ontvangen op 19 december 2007.

Ter ondersteuning van deze aanvraag heeft de VUB een rapport bijgevoegd vanwege een evaluatieorgaan: Vlaamse Interuniversitaire Raad (hierna: VLIR). Eveneens heeft de VUB bij haar aanvraag een bijkomend informatiestuk aangeleverd, waarvan de NVAO akte heeft genomen. Dit stuk bevat geen bijstellingen bij het visitatierapport in de zin van artikel 6, 6°, van het Reglement Vormvereisten, maar laat weten dat de instelling rekening houdt met de aanbevelingen vanwege de visitatiecommissie en hiertoe reeds de eerste stappen heeft gezet. De NVAO is bijzonder verheugd dat de opleiding de aanbevelingen van de visitatiecommissie ernstig ter harte neemt.

De NVAO heeft deze aanvraag beoordeeld aan de hand van het Accreditiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen (14 februari 2005), conform de Handleiding accreditatie Vlaamse Gemeenschap (8 mei 2007) en het Reglement tot bepaling van bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en Toets Nieuwe Opleiding ten aanzien van hogeronderwijsopleidingen in de Vlaamse Gemeenschap (14 februari 2005)

3.1 Evaluatieorgaan en visitatiecommissie

Evaluatieorgaan: VLIR

Visitatiecommissie:

– Voorzitter:

Prof. dr. J.L.H. Bardoel, bijzonder hoogleraar Mediabeleid, Radboud Universiteit Nijmegen en hoofd van de sectie Mediamanagement en communicatiebeleid, Universiteit van Amsterdam

– Leden:

Prof. dr. P. Fourie, hoogleraar aan het Department Communication, UNISA, Zuid-Afrika
Prof. dr. P.C. Neijens, hoogleraar Communicatiewetenschap, Universiteit van Amsterdam
Dr. M. van Selm, universitair hoofddocent kwalitatieve methodologie, Radboud Universiteit Nijmegen

Prof. dr. M. Spoelders, hoogleraar pedagogiek en voorzitter vakgroep pedagogiek, Universiteit Gent, onderwijsdeskudig lid

Mevr. B. Van den Driessche, studente Communicatiewetenschappen, Universiteit Gent

– Secretaris:

Dhr. P.-J. Van de Velde, stafmedewerker kwaliteitszorg verbonden aan het VLIR.

De Erkenningscommissie heeft bij besluit van 25 juli 2006 bevestigd dat de samenstelling van deze visitatiecommissie voldoet aan de criteria van onafhankelijkheid die gelden voor de opleidingen van ambtshalve geregistreerde instellingen.

3.2 Werkwijze

Ter voorbereiding van de visitatie werd aan de opleidingen gevraagd een uitgebreid zelfevaluatie-rapport op te stellen aan de hand van het visitatieprotocol van de Cel Kwaliteitszorg van de VLIR. De commissie ontvangt deze zelfevaluatie-rapporten een aantal maanden voor de eigenlijke bezoeken. De commissieleden wordt bovendien verzocht per opleiding een tweetal eindverhandelingen te selecteren uit een lijst van recente eindverhandelingen. De geselecteerde eindverhandelingen worden eveneens een aantal weken voor het eigenlijke bezoek door de Cel Kwaliteitszorg aan de commissieleden bezorgd. De visitatiecommissie hield haar installatievergadering op 5 september 2006. Tijdens deze vergadering werden de commissieleden verder ingelicht over het visitatieproces, werd een referentiekader geformuleerd en het programma van de bezoeken opgesteld en vond een eerste bespreking plaats van de zelfevaluatie-rapporten. De documenten die tijdens de visitatie ter inzage van de commissie worden gelegd zijn: het leer materiaal (cursussen, handboeken, syllabi), verslagen van de belangrijke beleidsvormende of beleidsopvolgende organen (faculteitsraad, opleidingscommissies, departementsraden), documenten die betrekking hebben op de interne kwaliteitszorg (enquêteformulieren, niet-persoonsgebonden evaluatie van het onderwijs), documenten aangaande de procedures van curriculumherzieningen, c.q. de omvorming naar de bachelor-master (bama)structuur, voorbeelden van informatieverstrekking aan kandidaat-studenten, etc. Bovendien worden nog enkele tientallen eindverhandelingen ter inzage gelegd. Tijdens de bezoeken is voldoende tijd uitgetrokken om de commissie de gelegenheid te geven deze documenten grondig te bestuderen. Het programma voorziet – naast gesprekken met de opleidingsverantwoordelijken, de studenten, de assistenten, de docenten en de facultaire en opleidingsgebonden beleidsmedewerkers - steeds in een bezoek aan de faciliteiten (inclusief bibliotheek, practicalokalen, computerfaciliteiten), een gesprek met de afgestudeerden van de opleidingen en een spreekuur waarop de commissie bijkomend leden van de opleiding kan uitnodigen of waarop individuen op een vertrouwelijke wijze door de commissie kunnen worden gehoord. Aan het einde van elk bezoek werden, na intern beraad van de visitatiecommissie, de voorlopige bevindingen mondeling aan de gevisiteerde opleidingen medegedeeld aan de hand van een presentatie door de voorzitter. Als laatste stap in het visitatieproces heeft de commissie haar bevindingen, conclusies en aanbevelingen in voorliggend rapport vastgelegd. Bovendien heeft zij, overeenkomstig de bepalingen voor de visitaties in het kader van de NVAO accreditatie van de opleidingen, een beoordeling voldoende/onvoldoende toegekend aan de zes onderwerpen van het accreditatiekader, en een beoordeling excellent/goed/voldoende/onvoldoende toegekend aan de samenstellende en onderliggende facetten van elk onderwerp. De opleidingsverantwoordelijken werden hierbij in de gelegenheid gesteld om op het concept deelrapport te reageren. De commissie heeft deze reacties voor zover zij zich er in kon vinden in het rapport verwerkt.

3.3 Domeinspecifiek referentiekader

Bij het opstellen van haar referentiekader heeft de commissie zich in de eerste plaats gebaseerd op het referentiekader van de Nederlandse visitatie Communicatie-wetenschap (QANU, 2006). Voorts heeft zij ook gebruik gemaakt van referentiekader dat in 1999 werd gehanteerd bij de Vlaams-Nederlandse visitatie Communicatiewetenschap (VSNU, mei 1999), documentatie van de Quality Assurance Agency for Higher Education (Verenigd Koninkrijk) over Academic Standards in Education Studies en het rapport Fase 1 van het Tuning-project van de EU. Verder heeft de commissie zich gebaseerd op de doelstellingen

en eindtermen die de opleidingen voor het eigen onderwijs hebben geformuleerd, het Vlaamse structuurdecreet (2003) en het toetsingskader van het Nederlands-Vlaams Accreditatie Orgaan (NVAO) waarin een aantal minimumeisen worden vooropgesteld die zijn gebaseerd op de internationaal aanvaarde Dublin-descriptoren, alsook op internationale eisen die worden gesteld aan academische opleidingen in de Communicatiewetenschappen.

3.4 Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het evaluatieorgaan heeft overtuigend aangetoond dat het oordeel in onafhankelijkheid tot stand is gekomen. Uit het onafhankelijkheidsbesluit van de Erkenningscommissie en de onafhankelijkheidsverklaringen van de commissieleden blijkt tevens dat de commissieleden in onafhankelijkheid tot hun oordeel zijn gekomen. De NVAO concludeert dat de visitatie en het beoordelingsproces in volstrekte onafhankelijkheid hebben plaatsgevonden;
- De commissie bestond uit 6 leden inclusief een student. Op basis van de in het rapport beschreven informatie, waar onder cv's, heeft de NVAO vastgesteld dat onderwijsdeskundigheid en deskundigheid in de didactiek, de vakdeskundigheid binnen de discipline en het afnemend veld en relevante deskundigheid op het gebied van internationale ontwikkelingen van de discipline aanwezig waren. De deskundigheid binnen de commissie omvatte voldoende de gehele breedte van de opleiding.

De visitatiecommissie was bijgevolg voldoende deskundig en gezaghebbend om de beoordeling uit te voeren.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met het visitatieprotocol, zoals voorgelegd bij erkenning of toetsing:

- Het rapport geeft voldoende aan dat het visitatieprotocol effectief werd gevolgd;
- In het rapport verklaart de commissie dat de zelfevaluatie voldoende basis bood en dus voldoende zelfkritisch was;
- Het evaluatieorgaan heeft naar het oordeel van de NVAO overtuigend gegarandeerd dat de commissie adequaat heeft gewerkt;
- De commissie heeft de beschikking gekregen over eerdere visitatierapporten en heeft getoetst of de wijze waarop opleidingen met eerdere aanbevelingen en adviezen zijn omgegaan voldoende is.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met een domeinspecifiek referentiekader dat voldoet aan de eisen gesteld in de erkenningsregeling/toetsingsregeling en het NVAO kader. Daarbij is aangesloten bij:

- eisen gesteld door (buitenlandse) vakgenoten en de beroepspraktijk aan een opleiding in het domein;
- kaders gehanteerd in eerdere visitatie;

Voorts komt de NVAO tot de volgende vaststellingen:

- De werkwijze van de commissie bij de beoordeling van de opleiding Master in de communicatiewetenschappen (master) van de VUB is zorgvuldig en gedegen geweest. De gevolgde werkwijze en procedure, en de geraadpleegde informatiebronnen zijn helder en nauwkeurig geformuleerd en vermeld;

- De commissie heeft haar oordeel opgesteld en onderbouwd in overeenstemming met het visitatieprotocol en heeft de daarbij behorende beslisregels gevolgd. Voor de facetten geldt dat de analyses van de commissie duidelijk en consistent zijn, en ze leiden tot heldere conclusies. Op onderwerpniveau zijn de oordelen over de facetten op een juiste en zorgvuldige wijze afgewogen en neergelegd in heldere conclusies;
- De commissie heeft hiertoe op een zorgvuldige wijze een domeinspecifiek referentiekader vastgesteld;
- Het kwaliteitsoordeel bij de toetsing is - voor zover relevant - mede gebaseerd op een vergelijking met verwante andere opleidingen en internationaal geaccepteerde criteria voor opleidingen in het desbetreffende domein;
- De commissie heeft in haar advies een aantal kritische kanttekeningen opgenomen. De NVAO onderschrijft deze en brengt deze onder de aandacht van de opleiding.
- De visitatiecommissie heeft in het kader van het verbeterperspectief aanbevelingen in het visitatierapport geformuleerd.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de beoordeling van de voorliggende opleiding zorgvuldig en gedegen tot stand is gekomen, en dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd.

4 Opleiding

Beschrijving van de opleiding

- instelling: Vrije Universiteit Brussel
- aard instelling: ambtshalve geregistreerd
- vestiging(en): Brussel

- graad en de kwalificatie: Master in de communicatiewetenschappen
- niveau en oriëntatie: master

- studieomvang: 60 studiepunten

- afstudeerrichtingen: geen
- onderwijstaal: Nederlands
- studiegebied: Politieke en sociale wetenschappen
- titel die houders van de graad van deze opleiding kunnen voeren: Master in de communicatiewetenschappen
- aard van de aanvraag: accreditatie

5 Beoordeling

De NVAO steunt haar besluitvorming op volgende elementen:

- Het accreditatierapport bevat een beoordeling per onderwerp en per facet¹;
- De NVAO hanteert bij de beoordeling van de onderwerpen de scores 'voldoende' en 'onvoldoende'²;
- Een accreditatiebesluit is positief indien alle samenvattende oordelen over de onderwerpen voldoende zijn. Het eindoordeel spreekt zich niet uit over gradaties in kwaliteit. Dit gebeurt door de visitatiecommissie die in haar rapport een score geeft per facet;
- De NVAO kan per facet volstaan met een verwijzing naar de bevindingen en de overwegingen van het bijhorende visitatierapport, m.a.w. ze kunnen door de NVAO worden overgenomen. Per facet wordt aangegeven of de NVAO de bevindingen en overwegingen van de visitatiecommissie bijtreedt. Indien dat niet het geval is draagt de NVAO een eigenstandige motivering aan³.

5.1 Doelstellingen opleiding

Facet 1.1. Niveau en oriëntatie opleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.1 in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 1.2. Domeinspecifieke eisen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.2 in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 1: doelstellingen opleidingen:

De doelstellingen komen over het algemeen goed overeen met de eindkwalificaties van een masteropleiding. De algemene doelstellingen verwijzen naar het verwerven van grondige kennis van theorie en onderzoek. Tevens verwijzen de doelstellingen naar het beheersen van algemene wetenschappelijke competenties op een gevorderd niveau.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp 'doelstellingen opleiding'.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp 'doelstellingen' als **voldoende**.

---

¹ Art.7 en 8 van het reglement ' tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen in de Vlaamse gemeenschap', hierna 'reglement Bestuursbeginselen'

² Accreditatiekader en art. 58&1, eerste lid van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

³ Art.12 van het reglement Bestuursbeginselen

5.2 Programma

Facet 2.1. Eisen professionele / academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.2 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.2. Relatie tussen doelstelling en programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.1 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.3. Samenhang programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.3 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.4. Studielast

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.5 *Studietijd* in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.5. Toelatingsvoorwaarden

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.9 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.6. Studieomvang

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.4 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.7 Afstemming tussen vormgeving en inhoud

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.6 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.8 Beoordeling en toetsing

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.7 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.9. Masterproef

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.8 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 2: programma:

De commissie beoordeelt het programma van de master als positief.

Het masterprogramma is in grote lijnen een adequate vertaling van de doelstellingen, hoewel het profiel Bedrijfscommunicatie en marketing eerder parallel is aan de drie overige profielen, in plaats van dat het bijdraagt aan een coherent geheel van het programma. Het programma is van academisch niveau. Het masterprogramma bouwt voort op het bachelorprogramma. Het laat de studenten toe zich te verdiepen in één profiel. De studietijd voldoet. Er is een excellente variatie in de gebruikte werkvormen. Deze zijn bovendien vaak interactief. De examens zijn van goed niveau en zowel gericht op het toetsen van kennis en inzicht als van vaardigheden. De masterproef blijkt gericht te zijn op de vooropgestelde doelstellingen. Een betere integratie in de masteropleiding kan leiden tot een verdere verhoging van het wetenschappelijk niveau van de masterproef. De stage draagt sterk bij tot het opleiden van reflectieve beroepsbeoefenaars. De toelatingsvoorwaarden zijn eveneens goed. De opleiding sluit aan bij de vooropleiding en voorziet in schakel- en voorbereidingsprogramma's voor studenten uit andere opleidingen.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp 'programma'.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp 'programma' als **voldoende**.

5.3 Inzet personeel

Facet 3.1. Eisen professionele/academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.2. Kwantiteit personeel

De commissie beoordeelt de kwantiteit van het personeel als onvoldoende.

Door interne herverdelingen werd het ZAP-kader sinds de vorige visitatie verdubbeld. Toch blijft het beschikbare personeelskader beperkt. Een voltijds ZAP-lid doceert gemiddeld bijna 7 opleidingsonderdelen in de bachelor en masteropleiding gezamenlijk. Om deze beperkte personeelsomvang op te vangen, wordt er samengewerkt met andere vakgroepen en worden vaak deeltijdse mandaten aangevuld met onderzoeksbeurzen. De commissie vindt deze situatie niet optimaal. Het is van belang dat voldoende leden van het academisch personeel voltijds aan de opleiding verbonden zijn en zich er bijgevolg volledig voor kunnen inzetten.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet niet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.3. Kwaliteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 3: Personeel.

De commissie beoordeelt de inzet van personeel als positief. De onderwijskundige kwaliteit van de staf is goed en haar inzet voor het onderwijs is groot. Onderwijskundige parameters spelen een rol in het benoemings- en bevorderingsbeleid binnen de faculteit. Er is een goed aanbod van initiatieven in het kader van onderwijsprofessionalisering. Het onderwijs wordt gegeven door goede onderzoekers uit deeldomeinen die goed aansluiten bij het aangeboden onderwijs. Voor het profiel 'Bedrijfscommunicatie en marketing' is de wetenschappelijke omkadering van het onderwijs echter beperkt. Er is wel inbreng vanuit de beroepspraktijk. De kwantiteit van het personeel is onvoldoende. Het ZAP wordt sterk belast. De commissie is evenwel van mening dat de te beperkte omvang van de staf gecompenseerd wordt door de kwaliteit en de inzet van het personeel en het feit dat het personeel er tot op heden in is geslaagd om de kwaliteit van het onderwijs op peil te houden. Daarenboven worden – binnen de beperkte mogelijkheden – ook inspanningen geleverd om aan de situatie te verhelpen. De commissie beoordeelt het onderwerp 'inzet van personeel' in zijn geheel dan ook als positief.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp 'inzet personeel'.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp 'doelstellingen' als **voldoende**.

5.4 Voorzieningen

Facet 4.1. Materiële voorzieningen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 4.2. Studiebegeleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 4: Voorzieningen.

De commissie beoordeelt de voorzieningen als positief. De infrastructuur, collegelokalen en pc-infrastructuur voldoen aan de verwachtingen van de commissie. De bibliotheek beschikt echter over een te beperkte communicatiewetenschappelijke collectie. Door de kleinschaligheid van de opleidingen vindt de studiebegeleiding voornamelijk plaats door rechtstreekse persoonlijke contacten met de docenten. Het Zelfstudiecentrum en de Dienst Studieadvies voorzien in ondersteuning bij didactische noden, de studietrajectbegeleider richt zich op de bewaking van de voortgang van de studie en adviseert studenten bij heroriëntatie en bij schakel- en voorbereidingsprogramma's. Er is een aparte stagebegeleider. Voor psychosociale begeleiding kunnen studenten terecht bij enkele welzijnsdiensten. Er is een ombudspersoon.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp 'voorzieningen'.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp 'voorzieningen' als **voldoende**

5.5 Interne kwaliteitszorg

Facet 5.1. Evaluatie resultaten

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.2. Maatregelen tot verbetering

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.3. Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 5: Interne kwaliteitszorg.

De commissie beoordeelt de interne kwaliteitszorg als positief. De kwaliteit van het onderwijs wordt goed opgevolgd door semesteriële onderwijs-evaluaties van alle opleidingsonderdelen waarbij de participatiegraad hoog ligt. Sinds kort worden ook vragen over het programma als geheel toegevoegd. Als signaal voor optreden geldt een beoordeling als 'slecht' of 'zeer slecht' door 1/3 van de participerende studenten. Er vinden enquêtes onder alumni plaats. De evaluaties worden besproken en leiden in het algemeen tot duidelijke verbeteringen. De studenten en docenten worden effectief betrokken door deelname aan de opleidingsraad, en de docenten tevens via de vakgroepraad. Alumni worden betrokken via gastcolleges, stagebegeleiding en deelname aan de redactie van de zelfevaluatie. Initiatieven worden genomen om de betrokkenheid van alumni te vergroten. De contacten met het beroepenveld verlopen voornamelijk via de persoonlijke contacten van de ZAP- en AAP-leden. De commissie adviseert het beroepenveld op structurele wijze te betrekken bij de opleiding.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp 'interne kwaliteitszorg'.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp 'interne kwaliteitszorg' als **voldoende**.

5.6 Resultaten

Facet 6.1. Gerealiseerd niveau

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 6.2. Onderwijsrendement

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 6: Resultaten.

De commissie beoordeelt de resultaten van de opleidingen als positief. Zowel de kandidaats- als de licentieopleiding leiden communicatiewetenschappers op van een voldoende kwaliteit. De commissie verwacht dat de beter gestructureerde masteropleiding zal bijdragen tot een verdere verhoging van de kwaliteit. Het studierendement voldoet voor de master. De slaagcijfers zijn aanvaardbaar en de doorstroomtijd voldoet.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp 'resultaten'.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp 'resultaten' als **voldoende**.

6 Oordelen visitatiecommissie

De onderstaande tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie uit hoofdstuk 5 weer.

Onderwerp	oordeel	facet	oordeel
1 Doelstellingen	Voldoende	1.1 niveau en oriëntatie	Goed
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	Goed
2 Programma	Voldoende	2.1 eisen gerichtheid	Goed
		2.2 relatie doelstellingen - programma	Goed
		2.3 samenhang programma	Voldoende
		2.4 studielast	Goed
		2.5 toelatingsvoorwaarden	Goed
		2.6 studieomvang	OK
		2.7 afstemming tussen vormgeving en inhoud	Excellent
		2.8 beoordeling en toetsing	Goed
		2.9 masterproef	Voldoende
3 Inzet personeel	Voldoende	3.1 eisen gerichtheid	Goed
		3.2 kwantiteit	Onvoldoende
		3.3 kwaliteit	Goed
4 Voorzieningen	Voldoende	4.1 materiële voorzieningen	Voldoende
		4.2 studiebegeleiding	Goed
5 Interne kwaliteitszorg	Voldoende	5.1 evaluatie resultaten	Goed
		5.2 maatregelen tot verbetering	Voldoende
		5.3 betrokkenheid	Goed
6 Resultaten	Voldoende	6.1 gerealiseerd niveau	Voldoende
		6.2 onderwijsrendement	Voldoende

Eindoordeel van de visitatiecommissie: positief

7 Oordelen NVAO

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het oordeel van de NVAO weer.

Onderwerp	oordeel
1 Doelstellingen	Voldoende
2 Programma	Voldoende
3 Inzet personeel	Voldoende
4 Voorzieningen	Voldoende
5 Interne kwaliteitszorg	Voldoende
6 Resultaten	Voldoende

Eindoordeel van de NVAO: positief

8 Opmerkingen en bezwaren van instelling

Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport.

Het instellingsbestuur heeft geen opmerkingen of bezwaren geformuleerd op het ontwerp van accreditatierapport.

nederlands- vlaamse accreditatie organisatie

Het ontwerp van accreditatierapport is tot stand gekomen op basis van een externe beoordeling van de opleiding Master in de communicatiewetenschappen (master) van de Vrije Universiteit Brussel uitgevoerd door de Vlaamse Interuniversitaire Raad.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)

Parkstraat 28

Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG

T 31 70 312 23 30

F 31 70 312 23 01

E info@nvaio.net

W www.nvaio.net

Aanvraagnummer #2615

De accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2008-2009 tot het einde van academiejaar 2015-2016.